ڤۆلفگانگ بیٚرگمان

چۆن منداڵان هەست دەکەن و فیٚردەبن

وەرگێڕانی لە زمانی ئەڵمانییەوە

کامەران چروستانی

32910

Preview sample - page 1 of 5 - Soran University Academic Digital Library

وەزارەتیی ڕۆشنبیریی و لاوان
بەڕێوەبەرایەتیی گشتیی ڕۆشنبیریی و هونەر و وەرزش و لاوانی سلێمانی
بەڕێوەبەرایەتیی خانەی سمۆرە

سەرپەرشتیاری بەرهەم: تریفە محەممەد ئەحمەد

ناوی کتێب: چۆن منداڵان هەست دەکەن و فێردەبن
بابەت: دەروونناسی، پەروەردەیی
نووسینی: ڤۆلفگانگ بیرگمان
وەرگێڕانی لە ئەڵمانییەوە و تایپ: کامەران چروستانی
پێداچوونەوە و هەڵەچنی: هەڵوێست عەبدوڵڵا
نەخشەسازی بەرگ و ناوەوە: هەڵاڵە عەزیز
چاپخانەی شڤان
تیراژ: (١٥٠٠) دانە
لە بەڕێوەبەرایەتیی گشتیی کتێبخانە گشتییەکان ژمارەی (٢٧٨٦)ی ساڵی (٢٠١٢)ی پێدراوە
☎: ٣١٨٥٦٩٩

E _mail:
Xanaysmora@hotmail.com

ناونیشان: سلێمانی/ تەنیشت بەڕێوەبەرایەتیی باجەکان- نزیک بەڕێوەبەرایەتیی پۆلیسی هاتوچۆ

©
٢٠١٢

Preview sample - page 2 of 5 - Soran University Academic Digital Library

پێڕست

دەستپێک ..... ٦.

پێشەکی وەرگێڕ ..... ٧.

سوپاسگوزاری ..... ٨.

پێشەکی ..... ٩.

لە بیدەنگییەوە بۆ زمان، تێڕوانینێک ..... ١٤.

بەشی یەکەم پەیوەندییەکان و گەشەسەندن - منداڵێک جیهان دەناسێت ..... ٢٥.

قووتدان، مژین و لاپرەسەنییەکی ناناسایی هەفتەکانی یەکەمی ژیان و پەیوەندییە

سەرەتاییەکان ..... ٢٧.

بایەخدان، یارمەتی بنیاتنانی دانپێدانەخۆداگرتن دەدات ..... ٣٤.

"بەڵێ من ئەمەم" - منداڵ بە ناوی خۆیەوە بانگ دەکرێت ..... ٣٧.

چەند ڕاستییەکی ڕەق سەبارەت بە گەشەی منداڵ ..... ٤٥.

چی بوو لە سەرەتادا ؟ خۆشەویستی و وشە ..... ٥١.

ئاڤۆ باڵندەیەک دەبینێت ..... ٦٨.

تۆپەکەی ئاڤۆ: بۆچی هەموو شتێک هێندە ئاڵۆزە؟ ..... ٧٥.

ئایا هەموو شتەکان وەک یەک وان؟ بەردەوامێتی بابەت لای بەرێز پیاژێ ..... ٨٤.

لە هەموو لایەک شت دانراوە ..... ٨٦.

ئۆتۆمۆبیلە سەرنجڕاکێشەرەکەی باپیرە ..... ٩٥.

کۆشش، کۆشش، ئەی دوایی؟ ..... ١٠٣.

ئاڤۆ و بەختەوەری منداڵان ..... ١٠٩.

زمان مانای چییە و چۆن ترس ناهێڵێت ..... ١١٨.

هەموو شتێک بەرەو پێشەوە دەچێت - چۆن لە ترسەوە بۆیری پەیدا دەبێت ... ١٢٤.

Preview sample - page 3 of 5 - Soran University Academic Digital Library

بابه، نەمانا بکە، من دەفڕم ..... ١٣٤.

مانگەکانی یەکەم و ڕەوشت ..... ١٣٩.

لەگەل ئەوەشدا هەموو شتێک لە مشتمدایە! ..... ١٤٤.

بەشی دووەم: پەیوەستییە تێکچووەکە یاخود غەمی منداڵێک ..... ١٥١.

بەبێ پەیوەستییەک متمانە بوونی نییە و بەبێ متمانەش بەختەوەری بوونی نییە ... ١٥٣.

هاوڕێ؟ من سەدەها هاوڕێم هەیە ...! ..... ١٥٦.

منداڵ و نەماسیاوەکان ..... ١٦١.

لە لای کەسانی بێگانەدا - منداڵ لە تاقیکردنەوەی دوخە نامۆکاندا ..... ١٧١.

بڕینەکانی پێشوو نارامنەکراوە و چارەسەرنەکراوەن ..... ١٨٥.

وێنەی تێکشکاندنی تاقەتێک ..... ١٩٥.

جیاوازی کاردانەوەی دەمارگیرییە فزیۆلۆژییەکانی فشار لە نێوان منداڵە خاوەن
پەیوەندییە دابینکراو و دابینەکراوەکاندا ١٩٩

خۆشەویستییەکی بێ لێبوردەیی، بێ سوودە ..... ٢٠٣.

خێزانێکی نیمچە بەختیار ..... ٢٢٤.

مشکەکان ئاگادارن ..... ٢٣٧.

ڕۆژێک دێت کە من بمرم ..... ٢٣٨.

منداڵ لە دایەنگەدا بایەخپێدراو و شێرزەیە ..... ٢٤٦.

شوێنەوارەکانی زوو جیابوونەوە ..... ٢٥٧.

منداڵە شەڕەنگێزەکان: درندە و خراپە ڕۆژهاریش غەمناک ١٥٩

لە باخچەی ئازەڵاندا، دڵشادین ..... ٢٦٧.

دایکوباوکێکی باشت هەیە کەوابە بەختت هەیە ..... ٢٧٣.

Preview sample - page 4 of 5 - Soran University Academic Digital Library

دەستپێک

لە گفتوگۆ هەنوکەییەکاندا سەبارەت بە پەروەردە، زۆربەی بەشداربووان باس لە شەڕەنگێزی و بزێوێی منداڵەکان دەکەن، هاوکات باس لە باوانیشیان دەکرێت، هەندێکیان هەر لە سەر ئاوازە کۆنەکان باس لە بنەما و پەیڕەوە بوار تەسکە کۆنەکان دەکەن.

نووسەری ئەم پەرتووکە دەروونناسی منداڵان و لاوان ڤۆلفگانگ بێرگمان* (Wolfgang Bergmann) سەبارەت بەم دۆخە فەرمان دەدات و دەڵێت: "ئەم پەروەردە ڕەشانە بەسە". ئەو سکاڵای ئەوە دەکات، کە باس لە و کێشانە ناکرێن، کە لەپشت ڕەفتارە بێتواناکانی منداڵە کێشەدارەکانەوە وەستاون. بێرگمان لە میانی ئەزموونەکانییەوە دەزانێت، بۆچی منداڵەکان بەپێی وێست و ناواتەکانی ئێمە نین. نووسەر تێکشکاندنەکانی ڕۆحی منداڵ دەناسێنێت و هۆکاری گەلێک لەو کێشانە لە ناو برینە ڕۆحییەکانی قۆناغی سەرەتای منداڵیدا دەبینێتەوە. لەبەر ئەوە بایەخدان بە پەروەردەی منداڵە بچکۆلەکان شتێکە، کە مرۆڤ ناتوانێت وازی لێ بهێنێت. بێرگمان لە پەرتووکی "چۆن منداڵان هەست دەکەن و فێر دەبن"دا خوێنەر دەباتە ناو گەشتێکی دۆزینەوە لە ناو قۆناغی هەرە سەرەتایی منداڵێتی و ئەو توێژینەوە هاوچەرخانەی کە سەبارەت بە ئاوێتەی (پەیوەندی - دایکوباوک - منداڵ) نوسراون. هەروەها ئەوەش پیشان دەدات کە هۆکارەکان پشت بەچی دەبەستن! بۆ ئەوەی لە منداڵە خاوەن پەیوەندییە جێگیرەکانەوە کەسانێکی پێگەیشتووی خاوەن دەروونێکی پتەو و توانایەکی کۆمەڵایەتی دروست ببێت.

---

* ڤۆلفگانگ بێرگمان (Wolfgang Bergmann) (١٨/٥/٢٠١١ - ٢١/١٠/١٩٤٤)/ پەروەردەناس، دەروونناس و پسپۆر لە بواری چارەسەری گێشە کۆمەڵایەتییەکان. بەشداری دەستەی ڕاوێژکاریی سەنتەری ڕاستی لە فیمما و لە گەڵیک ڕێکخراوی دیکەدا ئەندام بووە لە بواری دەروونناسی منداڵاندا کەسایەتێکی بەناوبانگە لە سەرتاپای جیهاندا و چەندەها ئازناوی پێ بەخشراوە وەکو "پارێزگاری منداڵان"، "دەمحاڵی منداڵان". ئەو مرۆڤەی کە زمانی منداڵان دەزانست".

Preview sample - page 5 of 5 - Soran University Academic Digital Library